

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย

ชื่อ ดร.วิชัย ไทธถาวร

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสระบุรี

สถานที่ทำงานสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสระบุรี

ชื่อ นายเดชา ก่อเกิด

ตำแหน่ง นักวิชาการศาสนา ระดับชำนาญการ

สถานที่ทำงานสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดอ่างทอง

ชื่อ พระมหาวิเชียร ชาตวชิโร

ตำแหน่ง เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดสระบุรี

สถานที่ทำงานสำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสระบุรี วัดพระพุทธบาท

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรง
เชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามในการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลเสียต่อท่านแต่อย่างใด จึงขอได้กรุณาตอบทุกข้อและกรุณาให้ข้อมูลที่ชัดเจนตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด
2. แบบสอบถามนี้มีทั้งหมด 3 ตอน โดยที่แต่ละส่วนจะมีคำชี้แจงไว้ด้วย
3. แบบสอบถามนี้ ขอความคิดเห็นเฉพาะเจ้าอาวาสวัดในจังหวัดอ่างทองที่ได้เจาะจงมานี้เท่านั้น ในกรณีที่เจ้าอาวาสไม่สามารถกรอกแบบสอบถามนี้ได้ กรุณาขอให้พระสงฆ์ที่ท่านพิจารณาเห็นเหมาะสมตอบแบบสอบถามแทน
4. จะเป็นพระคุณยิ่ง ถ้าจะกรุณาช่วยทำแบบสอบถามนี้เสร็จ และนำส่งกลับต่อผู้ประสานงาน ภายในวันที่ 30 พฤศจิกายน 2551 และขอขอบพระคุณในความกรุณาของท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดียิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(พระมหาบัญชาญงค์ บรรพบุรุษ)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนาศาสตร์

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย เรื่อง
การปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัดจังหวัดอ่างทอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง กรุณาเติมข้อความหรือใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อความที่ตรงกับตัวท่าน
และวัดของท่านมากที่สุด

1. อายุ

☐ 25-35 ปี	☐ 36-45 ปี
☐ 46-55 ปี	☐ 56 ปีขึ้นไป

2. พรรษา

☐ 6-10 ปี	☐ 11-15 ปี
☐ 16-20 ปี	☐ 21 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาทางธรรม

☐ ไม่มีวุฒิการศึกษา	☐ น.ธ.ตรี
☐ น.ธ.โท	☐ น.ธ.เอก

4. วุฒิการศึกษาทางโลก

☐ ป.6 หรือต่ำกว่า	☐ ม.3 หรือเทียบเท่า
☐ ม.6 หรือเทียบเท่า	☐ อนุปริญญา หรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	

5. ตำแหน่งการปกครองอื่นๆ

☐ เจ้าคณะตำบล	☐ เจ้าคณะอำเภอ
☐ รองเจ้าคณะอำเภอ	☐ อื่น.....

6. จำนวนพระสงฆ์สามเณร

☐ ต่ำกว่า 5 รูป	☐ ต่ำกว่า 10 รูป
☐ ต่ำกว่า 15 รูป	☐ 16 รูปขึ้นไป

ตอนที่ 2 ระดับการปฏิบัติตามบทบาทของเจ้าอาวาสในการพัฒนาวัด ตามกรอบงาน 6 ด้าน
คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / ลงในช่องขวามือแต่ละข้อ เพียงข้อเดียวที่ตรงกับระดับ
 การปฏิบัติงานของท่าน

เนื้อหาข้อความ	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการปกครอง					
1. มีการจัดระบบการบริหารกิจการภายในวัดในแต่ละด้านอย่างชัดเจน					
2. พระภิกษุสามเณรปฏิบัติตามระเบียบกิจวัตร					
3. ศิษย์วัดและผู้อาศัยในวัดปฏิบัติตามระเบียบ					
4. บุคคลที่เข้ามาร่วมหรือจัดกิจกรรมต่างๆ ภายในวัดปฏิบัติตามระเบียบ					
5. มีการจัดทำทะเบียนประวัติพระภิกษุสามเณรและบุคลากรภายในวัด					
6. จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการวัด และทำรายงานการประชุม					
7. มีการวางแผนการดำเนินงานและจัดทำโครงการเพื่อการพัฒนาวัดประจำปี					
8. มีการประชุมอบรมศีลจารวัตรของบุคลากรภายในวัด					
9. มีการจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากรภายในวัด					
10. จัดทำสมุดให้ผู้มาเยี่ยมลงนามประจำ					
11. จัดทำสมุดประวัติวัดเผยแพร่					
ด้านการศึกษา					
12. มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรมในวัด					
13. มีการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีในวัด					

เนื้อหาข้อความ	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการศึกษา (ต่อ)					
14. สนับสนุนการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ					
15. สนับสนุนการศึกษาระดับอุดมศึกษา					
16. ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรม					
17. ส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี					
18. มีพระภิกษุสามเณร ที่มีคุณวุฒิทางการศึกษาพระปริยัติธรรมแต่ละแผนกประจำสังกัด					
19. สถิติการสอบพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสามเณรในวัด					
20. มีการส่งเสริมศิษย์วัดให้ได้รับการศึกษา					
21. มีการจัดสอนธรรมศึกษาภายในวัด					
22. มีการจัดสอนธรรมศึกษาในสถานศึกษา					
23. มีการจัดห้องสมุดทางพระพุทธศาสนาในวัดไว้ให้บริการแก่พระภิกษุ สามเณร ประชาชน					
24. มีการมอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณร ที่สอบผ่านการศึกษาในแต่ละระดับชั้น					
25. จัดให้มีการเรียนรู้ การปฏิบัติพระสัทธรรมแก่พระภิกษุ สามเณร และบุคลากรภายในวัด					
ด้านการศึกษาสงเคราะห์					
26. วัดสนับสนุนอุปกรณ์การศึกษาแก่โรงเรียน					
27. จัดตั้งสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรมในวัด					
38. วัดสนับสนุนการจัดกิจกรรมของโรงเรียน					
29. จัดตั้งกองทุนสงเคราะห์เด็กนักเรียน					
30. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในวัด					

เนื้อหาข้อความ	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการเผยแพร่					
31. มีการแสดงพระธรรมเทศนาภายในวัดระหว่างเทศกาลเข้าพรรษาของพระภิกษุ					
32. มีการแสดงพระธรรมเทศนาภายในวัดระหว่างเทศกาลออกพรรษาของพระภิกษุ					
33. จัดพระภิกษุไปอบรมศีลธรรมตามหน่วยงานต่าง ๆ					
34. จัดให้ประชาชนมาถืออุโบสถศีลที่วัด					
35. เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์มอบหมายให้ทำหน้าที่ด้านการเผยแพร่					
36. จัดกิจกรรมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา					
37. จัดกิจกรรมในวันเฉลิมพระชนม์พรรษาและกิจกรรมในวาระพิเศษ					
38. จัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี					
39. มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านพระพุทธศาสนา					
40. จัดโครงการส่งเสริมศีลธรรมแก่ผู้สนใจ					
ด้านสาธารณูปการ					
41. มีการจัดทำแผนผังแบ่งเขตวัด					
42. มีการจัดทำป้ายนิเทศ ข้อมูล กิจกรรมของวัด					
43. มีการจัดทำกำแพงแสดงแนวเขตของวัด					
44. มีการจัดทำทางเท้าเชื่อมต่อระหว่างอาคารโดยรอบ					
45. มีการจัดการระบบสาธารณูปโภคภายในวัด เพียงพอต่อการใช้งานกิจการ					
46. มีการจัดการพื้นที่วัดเป็นรมณีสถาน					
47. เสนาสนะเพียงพอต่อการประกอบศาสนกิจ					
48. ภูมิทัศน์วัดและรอบนอกวัดมีความสะอาด					
49. มีการจัดทำบัญชีศาสนสมบัติของวัด					

เนื้อหาข้อความ	ระดับการปฏิบัติงาน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
หมวดที่ 6 ด้านสาธารณสุขสงเคราะห์					
50. เผยแพร่ความรู้ ข่าวสารทางราชการ					
51. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนในชุมชน					
52. สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารด้านการเกษตร					
53. สนับสนุนการจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ในหมู่บ้าน					
54. สนับสนุนการจัดตั้งสภาวัฒนธรรมหมู่บ้าน					
55. ส่งเสริมให้ประชาชนลด ละ เลิก อบายมุข					
56. จัดตั้งและสนับสนุนมูลนิธิเพื่อการกุศล					
57. มีการระงับข้อพิพาทและข้อขัดแย้งของชาวบ้าน					
58. ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ					
59. สงเคราะห์ผู้ยากไร้					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าอาวาสต่องานทั้ง 6 ด้าน

คำชี้แจง กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านต่องานทั้ง 6 ด้านที่เห็นปัญหาและอุปสรรคคืออะไร และควรปรับปรุงให้ดีขึ้นต้องทำอย่างไร

1. ท่านคิดว่าการพัฒนางานทั้ง 6 ด้าน ของเจ้าอาวาสที่จะส่งผลต่อการพัฒนาวัด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าแนวทางการพัฒนางานทั้ง 6 ด้าน ของเจ้าอาวาสที่จะส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นเช่นไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
คำสัมภาษณ์

1. พระวิสิฐคณาภรณ์ (ประถม) ฉายา กนฺตสีโล นามสกุล พงษ์สวัสดิ์ อายุ 62 พรรษา 42 ที่อยู่ วัดต้นสน เจ้าคณะจังหวัดอ่างทอง มหานิกาย รายละเอียดของการสัมภาษณ์ ดังนี้

(1) ด้านการปกครอง

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการปกครองที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“เจ้าอาวาสต้องพัฒนาตัวเอง และบุคลากรของวัดในด้านความรู้ จริยวัตร สมณสาธูป ให้เหมาะสมต่อการเป็นผู้นำ อบรมสั่งสอนพระสงฆ์สามเณร และประชาชนด้วยจิตที่ประกอบไปด้วยความกรุณา มีการวางแผนการปกครองเพื่อการปรับรูปแบบให้เหมาะกับพระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ประกาศ มติ กฎหมาย ตลอดจนถึงโครงการที่เกี่ยวข้องโดยหน่วยงานภายนอก และโครงการของวัด มีการมอบงานให้รับผิดชอบในแต่ละด้านตามลักษณะงานที่จำแนกของวัด”

ท่านใช้วิธีการปกครองอย่างไร

“วิธีการปกครองวัดจะใช้ พระธรรมวินัย กฎมหาเถรสมาคม ประกาศ มติ กฎหมาย เป็นหลัก และใช้ระเบียบกติกากับประกาศของวัดเป็นตัวขับเคลื่อน มีการจำแนกลักษณะงาน และมอบหมายให้พระสงฆ์แต่ละรูปรับผิดชอบ โดยมีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการ ในส่วนที่เกี่ยวกับพระสงฆ์สามเณรจะให้พระสงฆ์มีหน้าที่ในการดูแล ส่วนของอุบาสกอุบาสิกา จะมอบให้อุบาสกอุบาสิกาดูแล ในส่วนของการงบประมาณจะมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบอันประกอบไปด้วยเจ้าอาวาส ไวยาวัจกร 1 ท่าน กรรมการ 2 ท่าน เจ้าหน้าที่จัดทำบัญชี 1 ท่าน รวมเป็น 5 ท่าน เรื่องของการปกครองพระสงฆ์สามเณรอุบาสกอุบาสิกา มีการพบปะพูดคุยกันทุกวันเวลาหลังทำวัตรเย็น ในส่วนของผู้บริหารจัดการประชุมทุกเดือนติดตามผลการดำเนินงานทั้งความสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคพร้อมเสนอทางแก้ไข การปกครองสามเณรโรงเรียนพระปริยัติธรรมผู้ที่ดูแลจะเป็นผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายการปกครองจะเป็นผู้ดูแล จัดการปกครองที่เป็นสายงานในระดับต่างสามเณรรุ่นที่ จะดูแลรุ่นน้องที่เขาอยู่ใหม่ ปัญหาในเรื่องของการขัดแย้งของหมู่สามเณร สามเณรพี่เลี้ยงจะเป็นผู้ไกล่เกลี่ยให้เกิดความเรียบร้อย และเพื่อป้องกันการขัดแย้งที่รุนแรงกว่านั้น หรือจะเข้าพบผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายการปกครองและผู้ช่วยเจ้าอาวาสด้านการปกครองได้ทันทีปัญหาทุกอย่างก็จะได้รับการแก้ไข”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบ มีวิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดความเรียบร้อย

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบ คือ ผู้ที่เข้ามาพักอาศัยใหม่ไม่เข้าใจพระธรรมวินัยระเบียบการของคณะสงฆ์ ความชำนาญการในการแก้ไขของเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายงาน ระเบียบหรือกฎที่ออกมาใหม่ของเจ้าคณะผู้บริหารสงฆ์ระดับที่สูงขึ้นไป วิธีการในการแก้ไขปัญหา การหมั่นประชุมกันเนืองๆ ซึ่งเป็นหลักการอยู่ร่วมกันที่พระพุทธเจ้าทรงวางไว้เป็นหลักปฏิบัติ ชี้แจงกันในที่ประชุมถึงเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่ และการแก้ไขปัญหาเรื่องเก่า ผลที่ได้รับระดับของปัญหาดังกล่าว จะถูกแก้ไขไปได้ ส่งผลให้เกิดความเรียบร้อยแก่หมู่คณะ วิธีการจะมีการปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมกับลักษณะของงานและปัญหานั้น ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้จะขึ้นกับปัญหาว่า หนัก เบา จะมีการจัดลำดับของปัญหาซึ่งปัญหาบางอย่างไม่จำเป็นต้องมีการแก้ไขก็สลายตัวไปเองได้ แต่ปัญหาที่หนักต้องแก้ไขเร่งด่วน อาจเข้าสู่ที่ประชุม หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขึ้นอยู่กับว่ากระทบอะไรบ้าง”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“การพัฒนาบุคลากรของวัด วัดจัดให้มีพี่สอนน้อง อุบาสกอุบาสิกาทำให้ผู้อยู่เก่าสอนผู้อยู่ใหม่พระสงฆ์ก็ให้ผู้อาวุโสสอนผู้อ่อนพรรษานี้เป็นการพัฒนาบุคลากรอย่างหนึ่งที่ไม่เป็นรูปแบบการพัฒนาบุคลากรของวัดจะผ่านการศึกษาในส่วนของวัดที่จัดขึ้น ทั้งแผนกสามัญ นักธรรม บาลี ในส่วนของคณะสงฆ์ที่จัดจะออกมาในรู้แบบของการศึกษาคือหลักสูตรการพัฒนาบุคลากร”

มีการจัดทำทำเนียบบุคลากร สมุดเซ็นเยี่ยม บัญชีครุภัณฑ์ ลหุภัณฑ์ ประวัติดิวัตรหรือไม่

“เป็นระเบียบปฏิบัติที่วัดต้องจัดทำ ส่วนของทำเนียบบุคลากรทำเป็นบอร์ดติดไว้ด้านหน้าห้องประชาสัมพันธ์ ส่วนอื่นๆ จัดทำไว้พร้อมแสดงต่อการตรวจการคณะสงฆ์”

มีการจัดสถานที่แบ่งเขตวัดและมีการบริการให้แก่ประชาชนที่เข้ามาพักในวัดหรือไม่

“วัดมีการแบ่งเขตไว้ ตามหลัก 3 เขต คือ เขตพุทธาวาส ซึ่งได้แก่โบสถ์วิหารด้านหน้าวัด เขตสังฆาวาส อันได้แก่หมู่กุฏิสงฆ์สามเณร และยังสามารถจัดย่อยลงไปสำหรับพระสงฆ์สามเณรด้วยเขตสาธารณสงเคราะห์ สถานที่นี้ได้จัดไว้รับรองสำหรับอุบาสกอุบาสิกาที่อยู่พักประจำเพื่อปฏิบัติธรรมตลอดปี และสำหรับผู้ที่มาพักชั่วคราว”

(2) ด้านการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“กระบวนการพัฒนาทุกอย่างจะผ่านระบบของการศึกษาทั้งนั้น ขึ้นอยู่กับศาสตร์นั้นๆ จะมีวิธีการอย่างไรที่จะสื่อให้ผู้รับได้เรียนรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติก่อให้เกิดการพัฒนา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาวัด การพัฒนาวัดที่สำคัญ คือการพัฒนาบุคลากร ศาสนสถาน ศาสนธรรม ศาสนวัตถุ สรรพสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะถูกการพัฒนาไปด้วย ดังนั้นแล้วการศึกษาจะนำไปสู่การปฏิบัติ การปฏิบัติ จะนำไปสู่การพัฒนา หรือปฏิเวชนั่นเอง เช่นเดียวกัน การศึกษาจึงเป็นเหมือนเหตุ การพัฒนาวัด ที่เกิดขึ้นจึงเป็นเหมือนผล”

วัดมีการส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรในรูปแบบอย่างไร

“วัดจัดการศึกษาหลากหลายรูปแบบสำหรับพระภิกษุสามเณรตั้งแต่ ม.1-ม.6 และมีการส่งพระสงฆ์สามเณรศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป ปัญหาและอุปสรรคที่พบ อันดับต้นๆ คือบุคลากรทางการศึกษาภาษาบาลีในระดับที่สูงๆ ครูประจำและครูเฉพาะสาขา งบประมาณวิธีการแก้ไขปัญหาบุคลากรทางการศึกษาภาษาบาลี จะติดต่อกับมหาวิทยาลัยสงฆ์รับสมัครพระบัณฑิตฝึกงาน และสรรหาจากวัดที่ใกล้เคียง ครูประจำพระบัณฑิตฝึกงานเมื่อฝึกงานจบแล้วหลายรูปสมัครใจที่จะสอนต่อ ครูเฉพาะสาขา ประสานไปยังเขตพื้นที่การศึกษาหรือ โรงเรียนใกล้เคียงจ้างเป็นคาบตลอดปีการศึกษา งบประมาณประชุมคณะกรรมการนำงบประมาณเหลือจ่ายหรืองบกลางมาบริหาร”

มีการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการศึกษาในอนาคตอย่างไร

“ในกลยุทธ์นี้เราจะต้องมองไปถึงแหล่งของบุคลากรที่จะเข้ามาศึกษาอยู่ในส่วนที่รัฐจัดได้ไม่ทั่วถึงส่วนหนึ่ง และอีกส่วนในเด็กที่มีความขัดสนในเรื่องของทุนทรัพย์ และขาดโอกาสทางการศึกษา จากนั้นจึงมาวางกลยุทธ์ในการศึกษาโดยตรงเรื่องของการปรับการเรียนที่หลากหลายทั้งวิทยาศาสตร์ และวิชาสามัญทั่วไป และกลยุทธ์ที่สำคัญคือ การศึกษาต่อเนื่องที่วัดจะดำเนินการต่อคือการจัดทุนการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และปริญญาโท”

(3) ศึกษาสงเคราะห์

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาสงเคราะห์มีผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“ควรแสดงให้เห็นด้วยการปฏิบัติเพื่อยืนยันว่าการทำบุญให้ผลจริง จึงจะเป็นตัวอย่างให้ประชาชนเกิดความศรัทธาอีกส่วนหนึ่ง เมื่อศรัทธาเกิดย่อมส่งผลต่อการพัฒนาวัดในหลายรูปแบบตามมา”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ในวัดอย่างไร

“วัดได้จัดตั้งทุนการศึกษาสำหรับเด็กที่เรียนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษา มีสมุคบัญญัติธนาคาร แยกเป็นระดับ และมีการแจกทุนการศึกษาทุกปี พร้อมกับสนับสนุน กิจกรรม ของโรงเรียน ที่วัดดำเนินการที่ผ่านมา คือการซื้อที่ดินบริจาคในการสร้างอาคารเรียน อุปกรณ์การศึกษา โครงการอาหารกลางวัน สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบ มีวิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไรมี การปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาสงเคราะห์

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบคือ วัดจะมีงบประมาณเฉพาะที่แบ่งเป็น ส่วน อัน ได้แก่ การเพิ่มทุน แจกทุน สนับสนุน โครงการอาหารกลางวัน อุปกรณ์การศึกษา และกิจกรรม ของโรงเรียนด้วยงบประมาณที่จำกัด การแก้ไขต้องลดงบประมาณจากส่วนต่างๆ เพื่อกระจายให้ ทั่วถึง เป็นการอนุเคราะห์ไม่ให้เสียความตั้งใจของผู้มาขอ วิธีการแก้ไขอีกประการคือ ขอจากบ กลางของวัด หรือบของคณะสงฆ์ที่จัดเพื่อการศึกษาสงเคราะห์ จนถึงการประสานกับวัดต่างๆ ที่มี งบประมาณในส่วนนี้”

วัดดำเนินการโครงการการศึกษาสงเคราะห์ในด้านใดบ้าง

“มีโครงการการจัดค่ายคุณธรรมให้กับนักเรียน นักศึกษา ปีละประมาณ 5 รุ่น ๆ ละ ประมาณ 200-300 คน”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของวัดอย่างไรบ้าง

“กลยุทธ์เพื่อการแก้ไขปัญหาเรื่องงบประมาณ ดำเนินการให้พระผู้ช่วยเจ้าอาวาส พระสงฆ์ ทั่วไป ตลอดถึงประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาสงเคราะห์นี้”

(4) ด้านการเผยแผ่

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“การเผยแผ่ควรมีลักษณะที่เข้าถึง ปรับและประยุกต์รูปแบบให้เหมาะสมประชาชนทุกกลุ่ม วัยแต่ที่สำคัญไม่ควรละทิ้งสมณสาธูป และหลักธรรม ควรมีการจัดโครงการที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย มีการดึงประชาชนเข้าสู่วัด และที่สำคัญควรเปิด โอกาสให้มีการซักถามแนะนำให้มี ความเข้าใจอย่าง ถ่องแท้ ให้ในสิ่งที่ เป็นแก่นสาระเนื้อแท้ของหลักธรรม”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการเผยแผ่ในวัดอย่างไร มีการประเมินผลด้านการเผยแผ่ได้ผลมากน้อยอย่างไร

“โครงการระยะสั้น จะจัดให้มีการถือศีลปฏิบัติธรรม ระยะเวลา 7 วัน ปีละ 2 ครั้ง โครงการต่อเนื่องได้แก่ ผู้ที่สนใจถือศีลและปฏิบัติอยู่ประจำที่วัด วัดจัดสวัสดิการให้พร้อม ทั้งที่อยู่อาศัย อาหาร เสื้อผ้า มีรถบริการตลอดเวลาหากมีการเจ็บป่วยที่ต้องเข้าโรงพยาบาล นอกจากนี้ยังจัดรายการเผยแผ่ธรรมทางสถานีวิทยุ และแบบเทปหรือแผ่นซีดี โครงการที่จัดร่วมกับหน่วยงานราชการบ้าง เช่น โครงการ การปฏิบัติธรรมของข้าราชการ โครงการ ครอบครัวยุบอุ่นด้วยพระธรรม การเข้าค่ายอบรมเยาวชนฯ”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ที่พบจากการปฏิบัติในปัจจุบันเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

“พระสงฆ์ที่ทำการเผยแผ่ที่มีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของกิจกรรมในวัด สามารถของพระสงฆ์ที่หลากหลายอันจะสนองต่อกลุ่มเป้าหมายได้ ความสามารถในการแสดงธรรมได้อย่างลึกซึ้ง ผลที่วัดจัดรูปแบบการเผยแผ่ที่ต่อเนื่องและหลากหลายนี้ ได้รับการตอบรับที่ดี วัดได้จากผู้ที่ประสบปัญหาในชีวิตจะโทรศัพท์มาขอคำปรึกษาให้แนะนำ และถวายความอุปถัมภ์ ในการบำรุงวัด การศึกษาของพระสงฆ์สามเณร ตลอดถึงจำนวนผู้ที่มาปฏิบัติธรรมมากขึ้น วิธีการเผยแผ่นั้น จะมีทั้งรูปแบบที่คงเดิม และการปรับเปลี่ยนโดยการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยในการเผยแผ่ เทคนิคของพระสงฆ์เอง การผนวกสถานการณ์ปัจจุบันเข้ามาร่วมวิเคราะห์”

วัดดำเนินการโครงการการเผยแผ่ในด้านใดบ้าง

“มีการส่งพระสงฆ์เข้าไปเผยแผ่ธรรมในสถานศึกษา และ โครงการพิเศษในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสำคัญอื่นๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันมาฆบูชา วิสาขบูชา อาสาฬหบูชา วันเข้าพรรษา เป็นต้น”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“ส่งพระสงฆ์ในวัดเข้ารับการอบรมตาม โครงการที่คณะสงฆ์ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจัดขึ้น เช่น โครงการอบรมพระนักเผยแผ่ที่มีจัดขึ้นทุกปี พระสงฆ์เหล่านั้นจะเป็นกำลังที่สำคัญของวัดในการเผยแผ่ต่อไป”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแผ่ของวัดอย่างไรบ้าง

“กลยุทธ์ที่สำคัญที่การเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติให้มากขึ้น และการจัดหางบประมาณสำหรับโครงการต่างๆ”

(5) ด้านสาธารณูปการ

งานด้านสาธารณูปการมีส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรอย่างไร

“ศาสนสถานที่ยังพอต่อการอยู่อาศัยของพระสงฆ์สามเณรให้ได้ศึกษาเล่าเรียน ปฏิบัติธรรม สถานที่พักของผู้ที่เข้าปฏิบัติเพื่ออยู่ประจำ การบูรณปฏิสังขรณ์เสนาสนะที่ทรุดโทรม และการก่อสร้างที่พอเพียงต่อการใช้งาน”

วิธีการวางแผนงานด้านสาธารณูปการในวัดอย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“การจัดตั้งงบประมาณในแต่ละปี การมอบหมายงานให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลในเรื่องของศาสนสถานเครื่องอุปโภค”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบคืออะไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบ คือ วัดจัดเจ้าหน้าที่ไว้ดูแลประจำก็จริง เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายงานนั้นเป็นพระสงฆ์ งานก่อสร้างและซ่อมบำรุงบางประการเกินความสามารถของพระที่จะทำได้ วัดไม่อาจจัดจ้างช่างประจำได้ การแก้ไขจำเป็นต้องทำเฉพาะกรณีไป ผลที่ได้รับ การปฏิบัติศาสนกิจของวัดสามารถดำเนินไปได้ตามปกติ”

วัดดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณูปการอย่างไร

“วัดจะประชุมคณะกรรมการ ศีลภาควิชาศาสนสถานที่มีความจำเป็นต้องบูรณะ และสร้างชิ้นใหม่ ตั้งงบประมาณและจัดผู้ดูแล พร้อมทั้งรายงานทุกระยะ”

(6) ด้านสาธารณสงเคราะห์

งานด้านสาธารณสงเคราะห์มีความจำเป็นต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“การดำเนินการในด้านนี้วัดเป็นผู้เสียสละเพื่อให้สังคมเขาภาระลงช่วยเหลือในสิ่งที่ยังคนขาดหรือไม่ทั่วถึง”

วัดมีวิธีการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขสงเคราะห์อย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“วัดจัดทำการศึกษาลักษณะของการสอบถามความจำเป็นของสิ่งที่จะต้องทำโดยวิธีการคือ ไม่ทำงานทับซ้อนกำหนดหน่วยงานในท้องถิ่นที่มีแผนปฏิบัติอยู่แล้ว เป็นความต้องการของประชาชนจริงๆ เป็นสาธารณสุขประโยชน์”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณสุขสงเคราะห์ที่พบเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคของงานสาธารณสุขสงเคราะห์ส่วนมากที่พบ คงหนีไม่พ้นเรื่องของงบประมาณ ที่ความจำเป็นเร่งด่วนและทำภายใต้งบประมาณที่มี ประชาชนที่พบเห็นจะเป็นแรงสนับสนุนด้านงบประมาณเพิ่มเติม”

วัดดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณสุขสงเคราะห์อย่างไร

“โครงการที่วัดจัดประจำ คือการสงเคราะห์คนชราที่จัดต่อเนื่องมาหลายปีแล้ว จำเป็นต้องตั้งงบประมาณที่จำแนกเป็น ด้านอาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย การจัดการของวัดจะทำเป็นรูปแบบให้คนเหล่านั้นปฏิบัติธรรมถือศีล 8 ไม่ต้องรับผิดชอบงานหนักใดๆ ที่เพียงช่วยเหลืองานวัดเท่าที่ทำได้ เช่น ปัดกวาดวิหาร ลานเจดีย์ ตามกำลัง”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณสุขสงเคราะห์ของวัดอย่างไรบ้าง

“ส่วนมากเทศบาลจะเป็นผู้รับผิดชอบได้แล้ว วัดกำหนดกลยุทธ์ด้านกลุ่มเป้าหมาย ที่คนชรา และเยาวชน เป็นสำคัญ”

2. ชื่อ พระวินัยเมธี ฉายา ชาคโร นามสกุล มั่นคงหัตถ์ อายุ 52 พรรษา 29 ที่อยู่ วัดเฉลิมกาญจนภิเษก เจ้าคณะจังหวัดอ่างทอง ธรรมยุติกนิกาย รายละเอียดของการสัมภาษณ์ ดังนี้

(1) ด้านการปกครอง

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการปกครองที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“ให้การอบรมพระสงฆ์บุคลากรของวัดให้มีระเบียบและการปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ให้เกิดความพร้อมเพรียงของหมู่คณะตามสมณสาธูป ดูแลรักษาความเรียบร้อยบริเวณวัดจะเป็นที่เจริญตาเจริญศรีทธาแก่ประชาชนผู้เข้ามาบำเพ็ญกุศลเมื่อศรัทธาเกิดจะส่งผลต่อ วัดในการพัฒนา 3 ด้าน อันได้แก่ บุคคล ศาสนสถาน ศาสนธรรม”

ทำนุใช้วิธีการปกครองอย่างไร

“การปกครองวัดโดยยึดหลักพระธรรมวินัย ไม่มีการตั้งระเบียบกติกาใดๆ ขึ้นมาใช้ในการกำกับปกครอง จะใช้วิธีการตามพระธรรมวินัย และประกาศของคณะสงฆ์เป็นหลัก นอกจากนี้ จะการอบรมพระสงฆ์และบุคลากรของวัดหลังการทำวัตรสวดมนต์เช้าเย็น มีการมอบหมายงานให้พระสงฆ์ในวัดปฏิบัติตามกรณีเฉพาะงานๆ ไป และจะมอบตามความถนัดของพระสงฆ์ การปกครองมีลักษณะแบบสายเดียวคือ สั่งการตรงจากเจ้าอาวาส การบริหารงานของวัดมีไวยาวัจกร 1 ท่าน ไม่มีคณะกรรมการเป็นรูปแบบ แต่เมื่อจะมีการก่อสร้างจะประชุมชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจ ส่วนของการดูแลรักษาความสะอาดในบริเวณวัด พระสงฆ์จะร่วมปฏิบัติพร้อมกันหลังการสวดมนต์ทำวัตรเช้าเสร็จ และวัดจะมีการจ้างเจ้าหน้าที่ประจำอีกจำนวน 5 ท่าน มีค่าตอบแทนเป็นรายเดือนโดยที่เจ้าอาวาส (พระวินัยเมธี) จะเป็นผู้ดูแลค่าตอบแทนโดยใช้งบประมาณส่วนตัว”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบเป็นอย่างไร วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดความเรียบร้อย

“ปัญหาและอุปสรรคที่พบ จะเป็นปัญหาด้านบุคลากรสงฆ์ ที่เข้ามาอุปสมบทใหม่บางรูปไม่เข้าใจการปฏิบัติตนของพระสงฆ์ จะค่อยใช้การอบรม และระบบการศึกษาเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในบุคลากรสงฆ์และเกิดความเรียบร้อยขึ้นมาได้”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“การพัฒนาบุคลากรของวัดใช้วิธีการถ่ายทอดประสบการณ์และแนวความคิด ตลอดถึงการพาไปดูงาน รูปแบบการพัฒนาของวัดต่างๆ ให้เกิดการซึมซับ และจะมีการอธิบายรูปแบบต่างๆ ที่ได้พบเพื่อขยายความคิด”

มีการจัดทำทำเนียบบุคลากร สมุดเซ็นเยี่ยม บัญชีครุภัณฑ์ ภาระกิจ ประวัติดูวัดหรือไม่

“วัดไม่มีการจัดทำทำเนียบบุคลากร สมุดเซ็นเยี่ยม บัญชีครุภัณฑ์ ภาระกิจ แต่จะมีการจัดสัดส่วนในการเก็บไว้อย่างเหมาะสมง่ายต่อการจดจำ และเขียนใช้สอย มีการจัดทำประวัติดูวัด”

มีการจัดสถานที่แบ่งเขตวัดและมีการบริการให้แก่ประชาชนที่เข้ามาพักในวัดหรือไม่

“มีการจัดแบ่งเขตวัดเป็น 3 เขต คือ เขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขตสาธารณสงเคราะห์ มีการจัดสถานที่พักสำหรับฆราวาสเป็นเรือนรับรองเฉพาะส่วน”

(2) ด้านการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“การศึกษาสามารถเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคน เมื่อคนได้รับการพัฒนาแล้วจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาหลายด้าน การศึกษาของพระสงฆ์ก็เป็นเช่นเดียวกัน เมื่อพระสงฆ์ได้รับการศึกษาแล้ว สามารถที่จะเผยแผ่พระธรรมได้ดี สร้างความศรัทธาให้เกิดแก่ประชาชน และสามารถนำความรู้เหล่านั้นมาพัฒนาวัดได้”

วัดมีการส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรในรูปแบบอย่างไร ปัญหาและอุปสรรคต่อการศึกษาของวัดที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไรมีการปรับเปลี่ยนระบบนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ และส่งผลให้การศึกษาดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย

“ตั้งช่วงประมาณ 5 ปี นับย้อนหลังวัดส่งเสริมการศึกษาในรูปแบบของการเรียนรวมกับวัดในสังกัดธรรมยุติกายทั่วจังหวัด โดยที่ พระวินัยเมธีจะเป็นผู้ดูแลการจัดรรับส่ง ต่อมาเมื่อมีครูสอน ได้ปรับรูปแบบเป็นจัดการเรียนการสอนที่วัดตนเอง ในรูปแบบพระสงฆ์ที่เรียนจบแล้วหรือในระดับ ที่สูงกว่าจะสอนพระสงฆ์ที่บวชใหม่ และการนิมนต์พระสงฆ์จากที่อื่นมาสอนเสริม จนระดับผลการสอบและการเรียนรู้ออกมาเป็นที่น่าพอใจ”

มีการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการจัดการศึกษาในอนาคตอย่างไร

“กลยุทธ์คือการบูรณาการเรียนร่วมกับวัดที่ใกล้เคียงทั้ง 2 นิคาय”

(3) ศึกษาสงเคราะห์

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่มีผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“งานศึกษาสงเคราะห์เป็นรูปแบบหนึ่งในการเสียดสัจจยเพื่อพัฒนาการศึกษาและปลูกฝังคุณธรรมให้กับเยาวชน เมื่อเยาวชนและประชาชนได้เห็นรูปแบบของการศึกษาสงเคราะห์จะเป็นภาพ ที่เป็นตัวอย่างให้การประพฤติปฏิบัติของพระสงฆ์จึงนับได้ว่าเป็นการสอนด้วยการปฏิบัติให้เห็น และให้เกิดสำนึกที่ดีได้”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ในวัดอย่างไร

“การบริหารด้านการศึกษาสงเคราะห์ของวัดที่ผ่านมา วัดได้จัดการแจกทุนการศึกษาให้นักเรียนตลอดถึงอุปกรณ์การศึกษาตามที่โรงเรียนขอมา”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบ มีวิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาสงเคราะห์

“วัดจัดการศึกษาสงเคราะห์ตามกำลังที่ทำได้ ไม่พบปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์”

วัดดำเนินการโครงการการศึกษาสงเคราะห์ในด้านใดบ้าง

กิจกรรมที่วัดจัดทำเป็นประจำ คือ โครงการสอนธรรมศึกษาในโรงเรียน โครงการอบรมค่ายคุณธรรมสำหรับนักเรียน ปี ละ 1 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนโครงการอบรมจริยธรรมในวันศุกร์ และตามที่โรงเรียนต่างๆ นิมนต์มา”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของวัดอย่างไรบ้าง

“ไม่มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ จะปฏิบัติตามงานประจำที่ทำอยู่แล้ว และงานไม่มีความสลับซับซ้อน”

(4) ด้านการเผยแผ่

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“พระสงฆ์จะต้องทำการเผยแผ่ได้ เพื่อจูงใจปลุกศรัทธาในเกิดขึ้นในพุทธศาสนิกชน อันจะเป็นกำลังในการพัฒนาวัด วัดควรจัดกิจกรรมและพัฒนาด้านการเผยแผ่ในรูปแบบต่างๆ ตามกำลังของวัด”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการเผยแผ่ในวัดอย่างไร มีการประเมินผลด้านการเผยแผ่ได้ผลมากน้อยอย่างไร

“วัดจัดให้มีการแสดงพระธรรมเทศนาและปฏิบัติธรรมทุกวันพระตลอดทั้งปี ในส่วนตัวของพระวินัยเมธี เจ้าอาวาสทำการเผยแผ่โดยการบรรยายธรรมทางวิทยุ และโทรทัศน์ตามโอกาส ไม่มีการจัดการประเมินผลที่เป็นรูปแบบ แต่ใช้ลักษณะของการชี้วัดความสำเร็จจากกำลังศรัทธาของประชาชนจากต่างที่ เหล่านี้ล้วนเป็นผลมาจากการเผยแผ่”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ที่พบจากการปฏิบัติในปัจจุบันเป็นอย่างไรใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

“ปัญหาและอุปสรรคที่วัดพบ คือ ด้านบุคลากรพระสงฆ์ที่วัดมีพระสงฆ์ 9 รูป แต่เป็นพระสงฆ์ที่บวชใหม่เสียมากยังขาดความชำนาญ ภาระทุกอย่างจึงอยู่ที่ตัวของเจ้าอาวาส”

วัดดำเนินการโครงการการเผยแผ่ในด้านใดบ้าง

“วัดไม่ได้จัดเป็นโครงการ แต่จัดเป็นกิจกรรมตามลักษณะที่กล่าวมา”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“ในส่วนของวัดที่จัดคือการอบรมในเรื่องของเทศนาวิธี นอกจากนี้จะร่วมกับหน่วยงานราชการที่จัด คือ โครงการอบรมพระนักเทศน์ พระนักเผยแผ่”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแผ่ของวัดอย่างไรบ้าง

“การเผยแผ่ของวัดไม่มีการกำหนดเป็นกลยุทธ์ที่สำคัญด้วยปัญหาสำคัญตามที่กล่าวมาแล้ว แต่ตามรูปแบบที่กล่าวมา เจ้าอาวาสจะรับภาระด้านการเผยแผ่”

(5) ด้านสาธารณูปการ

งานด้านสาธารณูปการมีส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรอย่างไร

“การก่อสร้างศาสนสถานของวัดควรจัดสัดส่วนตามการแบ่งเขตวัด และก่อสร้างตามความจำเป็นลูกลักษณะ มีการจัดระบบสาธารณูปโภค และระเบียบของภูมิทัศน์ให้เรียบร้อย ทั้งการบูรณะ และก่อสร้างควรคำนึงถึงหลักประโยชน์ประหยัด”

วิธีการวางแผนงานด้านสาธารณูปการในวัดอย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“วัดควรจัดวางผังให้เรียบร้อยเหมาะสม สิ่งก่อสร้างต่างๆ ไม่เกินความจำเป็น การบูรณะ และก่อสร้างต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเรื่องความจำเป็น งบประมาณ การดำเนินการ ความเสี่ยง”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบคืออะไร วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบคือ เรื่องของงบประมาณ เพราะวัดไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากส่วนราชการ วัดจะใช้วิธีการแจ้งบุญกับคณะผู้ศรัทธาไม่มีการทำเป็นผ้าป่าแจกซองหรือเรียไรทั่วไปอันยังประชาชนให้เสื่อมศรัทธาและเบื่อบุญ และจากการก่อสร้างที่ผ่านมามีวัดได้รับการตอบสนองเป็นอย่างดี ประชาชนที่ทำบุญกับวัดไม่สร้างเงื่อนไขว่าต้องจาริกซื้อเป็นกรรมการร่วมในการบริหารการเงินของวัด”

วัดดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณูปการอย่างไร

“วัดดำเนินการในเรื่องของงบประมาณ แบบแปลนการก่อสร้าง และการเงินผ่านระบบบัญชีธนาคาร ส่วนการประชาชนสัมพันธ์จะแจ้งกับประชาชนเฉพาะส่วนเท่านั้น”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณูปการของวัดอย่างไรบ้าง

“การสาธารณูปการไม่มีกลยุทธ์ แต่จะมีหลักอยู่ที่ว่า สร้างตามความจำเป็น”

(6) ด้านสาธารณสงเคราะห์

งานด้านสาธารณสงเคราะห์มีความจำเป็นต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“การแบ่งปันช่วยเหลือเกื้อกูลอนุเคราะห์ต่อกันถ้อยที่ถ้อยอาศัย เป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์ที่เข้าถึงจิตใจของกันและกัน วัดได้อนุเคราะห์เขาเมื่อถึงเวลาวัดจำเป็นก็จะได้รับการช่วยเหลือตอบกลับมา”

วัดมีวิธีการปฏิบัติงานด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“วัดจะดูความจำเป็นในงานด้านสาธารณสงเคราะห์ ที่ควรดำเนินการ ที่ผ่านมามีวัดได้ช่วยเหลือประชาชนในชุมชน สำหรับผู้ที่ไม่มียานพาหนะเข้ามาเป็นเจ้าหน้าที่ดูแลความสะอาดของวัด จำนวน 5 ท่าน โดยเจ้าอาวาสเป็นผู้จ่ายค่าตอบแทนให้ นอกจากนี้เจ้าอาวาสเป็นผู้ประสานเพื่อขอถนนลาดยาง และไฟฟ้าเข้าหมู่บ้านจากเส้นทางหลักเป็นระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณสงเคราะห์ที่พบเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“จากการดำเนินงานด้านสาธารณสงเคราะห์วัดยังไม่พบปัญหาและอุปสรรคใดๆ”

วัดดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร

“วัดดำเนินการตามโอกาสและความจำเป็น ไม่มีการตั้งงบประมาณตายตัว วัดจะดำเนินการหลายด้านตั้งด้านการประสาน และจัดดำเนินการเอง”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดอย่างไรบ้าง

“กลยุทธ์ที่สำคัญและวัดได้ใช้คือ กลยุทธ์ด้านท้องที่”

3. ชื่อ พระครูพิศาลชัยมงคล (ณรงค์) ฉายา สิริปัญญา นามสกุล อายุขง อายุ 46 ปี พรรษา 23 วัดไชโยวรวิหาร เจ้าอาวาสวัดหลวง รายละเอียดการสัมภาษณ์ ดังนี้

(1) ด้านการปกครอง

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการปกครองที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“การปกครองถือว่าเป็นงานที่สำคัญ เมื่อปกครองพระภิกษุสามเณรภายในวัดได้ ย่อมทำให้การพัฒนาวัดในด้านต่างๆ เป็นไปได้ดีและมีประสิทธิภาพ หลักการสำคัญให้การปกครอง คือ หลักพระธรรมวินัย ผู้เป็นนักปกครองต้องมีธรรมของนักปกครอง คือ ยึด พรหมวิหาร สังกหัตถุ และเว้นจากอคติ”

ท่านใช้วิธีการปกครองอย่างไร

“ใช้วิธีการปกครองแบบบูรณาการ ผสมผสานกันทุกรูปแบบทั้งการบอกกล่าว แจ้ง หรือ ประกาศเป็นทางการ และให้ประชาชนกรรมการวัดเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาวัด แต่วิธีการที่ดีที่สุด คือ ต้องมีการยึดหยุ่นในหลักการปกครอง คือ พิจารณาตามเหตุผลความเหมาะสม สถานการณ์ คิดอยู่ในใจเสมอว่า ทุกสิ่งทุกอย่างต้องมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความพอใจของบุคคล และกลุ่มคนและต้องตั้งอยู่บนฐานของความถูกต้อง”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดความเรียบร้อย

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบ คือ พระภิกษุที่อยู่ในการปกครองส่วนมากจะย่อหย่อนต่อการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ใช้วิธีการแก้ไข โดยการว่ากล่าวตักเตือน แนะนำให้เห็นข้อดี ข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน โดยอนุโลมยืดหยุ่นตามความเหมาะสมอย่างมีเหตุผล ผลที่ได้รับคือ หลังจากที่ว่ากล่าวตักเตือนแนะนำไปแล้วพระภิกษุขาดกิจวัตรน้อยลงหากไม่มีกิจวัตรจำเป็นเมื่อมีโอกาสก็จะปฏิบัติกิจของสงฆ์ตามสมควร”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“ได้สนับสนุนส่งเสริมพระภิกษุผู้ที่ยังหนุ่ม ให้ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เมื่อมีโอกาสก็จะส่งเข้ารับการอบรมเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน ตามหน่วยงานต่างๆ ที่นิมนต์มา”

มีการจัดทำทำเนียบบุคลากร สมุดเซ็นเยี่ยม บัญชีครุภัณฑ์ วัสดุภัณฑ์ ประวัตินักวัดหรือไม่ ...

“วัดได้มีการจัดทำทำเนียบบุคลากร สมุดเซ็นเยี่ยม บัญชีครุภัณฑ์ วัสดุภัณฑ์และประวัตินักวัดไว้”

มีการจัดสถานที่แบ่งเขตวัดและมีการบริการให้แก่ประชาชนที่เข้ามาพักในวัดหรือไม่.... (ถ้ามี)ทำอย่างไร

“ที่วัดมีการจัดแบ่งเขตวัด เป็นเขตพุทธาวาส เขตสังฆาวาส เขตสาธารณสงเคราะห์ และเขตโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นสัดส่วน วัดไม่มีการจัดสถานที่พักเฉพาะสำหรับประชาชน แต่สำหรับผู้ที่มาขอพักชั่วคราวจะจัดสถานที่ให้บนศาลาการเปรียญ”

(2) ด้านการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“การศึกษาย่อมมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการพัฒนาวัด วัดจะพัฒนาได้นั้นต้องพัฒนาคนเสียก่อน การพัฒนาคนก็ต้องพัฒนาที่การศึกษาเมื่อบุคลากรมีการศึกษาดีแล้วย่อมส่งผลต่อการปกครองคือ คนมีความรู้ย่อมรู้จักแยกแยะผิดชอบชั่วดี ประโยชน์มิใช่ประโยชน์ได้อย่างดองแท้ เมื่อมีการกำหนดการพัฒนาวัดให้เป็นไปในทิศทางไหน เพียงชี้แจงแสดงเหตุผล จะได้รับความร่วมมือผลสำเร็จต่อการพัฒนาวัดย่อมตามมา”

วัดมีการส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรในรูปแบบอย่างไร ปัญหาและอุปสรรคต่อการศึกษาวัดที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนระบบนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ และส่งผลให้การศึกษาดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย

“วัดได้มีการส่งเสริม และจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรทั้งโดยตรงและทางอ้อม สนับสนุนทุกรูปแบบ ทั้งการมอบขวัญและกำลังใจ การโน้มน้าวให้เห็นคุณค่าของการศึกษา ส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาทั้งแผนกธรรม บาลี และสายสามัญ ตามความต้องการของบุคลากร ปัญหาและอุปสรรคที่พบ คือ พระภิกษุสามเณรที่จะทำการศึกษาอย่างจริงจังนั้นหาได้ยาก พระภิกษุที่บวชเข้านั้นส่วนใหญ่บวชตามประเพณีนิยม บวชไม่นาน การจะประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่างๆให้ก็ค่อนข้างจำกัด หรือแทบจะไม่ได้รับการศึกษาเลยก็มี วิธีการแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคนั้น ทางวัดได้ตั้งกติกากฎระเบียบไว้สำหรับผู้อุปสมบทแล้วเข้ามาอยู่จำพรรษาในวัดนี้ เมื่อจะอยู่จำหรือทำการบรรพชาอุปสมบทที่นี่ ต้องเรียนด้วย หากไม่เรียนบวชได้แต่ให้จำพรรษาที่อื่น ผลที่ได้รับ คือ ผู้ปกครอง และตัวของพระภิกษุที่บวชเข้ามาอยู่ในวัดนี้ เกิดความพึงพอใจและ

ยอมรับที่จะปฏิบัติตาม ซึ่งทำให้พระภิกษุที่บวชเข้ามานั้น ได้รับความรู้เกี่ยวกับเรื่องพระพุทธศาสนา ตลอดถึงหลักธรรมสำหรับการดำเนินชีวิตที่ดีงาม อันเป็นผลนำมาซึ่งความสุขและความเจริญเป็นที่ยอมรับของสังคม”

มีการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการจัดการศึกษาในอนาคตอย่างไร

“วัดกำหนดแผนกลยุทธ์ในการจัดการศึกษาของพระภิกษุสามเณร ด้วยการจัดการศึกษา และสนับสนุนการศึกษาตามกำลังให้สูงที่สุด พระภิกษุสามเณรที่ได้รับการศึกษาแล้ว ต้องเป็นผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม ศาสนาเป็นศาสนาทายาทที่ทรงคุณภาพ”

(3) ศึกษาสงเคราะห์

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่มีผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“วัดทุ่มเท เสียสละ สนับสนุนอย่างจริงจังและตั้งใจ หวังผลในการที่จะพัฒนาบุคลากร ทั้งภายในภายนอก เพื่อยกระดับการศึกษาให้สูงขึ้น ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น ด้วยเช่นเดียวกัน เมื่อบุคลากรทั้งภายในภายนอกเป็นผู้ทรงคุณภาพแล้ว ย่อมมีผลต่อการพัฒนาวัดเป็นอย่างยิ่ง บุคลากรเหล่านั้นจะเห็นคุณค่าความสำคัญของวัด ของพระศาสนาที่ได้ช่วยเหลือและสงเคราะห์เขา การที่เขาจะกลับมาช่วยสร้างประโยชน์ให้กับวัดก็ย่อมเกิดขึ้น”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ในวัดอย่างไร

“วัดจัดตั้งกองทุน เพิ่มกองทุน และแจกทุนเพื่อการศึกษา ระดับอนุบาล ประถม มัธยม และอุดมศึกษาเป็นประจำทุกปี จัดตั้งกองทุนอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน สร้างอาคารเรียน ห้องประชุม สนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์การศึกษา สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบ มีวิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้าง หรือไม่มีที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาสงเคราะห์

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบ อยู่ที่กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนส่วนมาก จะยากจน ครอบครัวยากจน ความอบอุ่น ส่วนนักเรียนที่พอมีฐานะ การเรียนจะค่อนข้างแย่ตลอดทั้งพฤติกรรมก็แย่ตามไปด้วย วิธีการแก้ไข คือ ดำเนินงานตามงานด้านวิชาการพัฒนาคุณภาพชีวิต และมีการมอบทุนพิเศษให้นักเรียนดี มีความประพฤติดี ให้เกียรติยกย่องเป็นนักเรียนตัวอย่าง เป็นแบบอย่าง ผลที่ได้รับ ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่สนใจ มุ่งที่จะตั้งใจเรียนมากขึ้นมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในหลายส่วน”

วัดดำเนินการโครงการการศึกษาสงเคราะห์ในด้านใดบ้าง

“วัดดำเนินการ โครงการและกิจกรรม ด้านวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยทำหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนนักเรียนเยาวชน และประชาชนในชุมชน โดยเฉพาะในเขตอำเภอไชโยและอำเภอใกล้เคียง ใช้หลักของศีล สมาธิ ปัญญา เป้าหมายให้ชุมชนเข้มแข็ง สังคมพึ่งพาตนเองได้ ทำให้ปัญหาที่เกี่ยวกับเยาวชนลดลงและหมดไปในที่สุด กิจกรรมน้อมนำพระผู้สถานศึกษา โดยการร่วมกับคณะผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในเขตอำเภอไชโย จัดการเรียนการสอนจัดกิจกรรมต่างๆ ให้แก่นักเรียน และจัดพระภิกษุทำหน้าที่เป็นครูสอน โดยริเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียนการสอน กิจกรรมในระหว่างการเรียนการสอนกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและการประเมินผล จัดกิจกรรมนำเด็กเข้าสู่วัด เข้าเป็นคณะกรรมการในการวางแผนรูปแบบการดำเนินการ โดยการใช้วัดเป็นแกนในการดำเนินการ สถานศึกษาคณะครู นักเรียนเป็นผู้ให้การสนับสนุนการดำเนินงาน จนส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีโอกาสได้เข้าวัด สัมผัสกับกิจกรรมภายในวัดอย่างต่อเนื่อง เป็นระยะๆ จนเห็นถึงคุณค่า บังเกิดศรัทธาเลื่อมใส จัดกิจกรรมการส่งเสริม และสนับสนุนเพื่อยกย่องเชิดชูนักเรียนระดับประถมศึกษาอำเภอไชโย นักศึกษาในสังกัดกรมพลศึกษาและประชาชนที่มีความประพฤติดีสมควร ได้รับการยกย่องเป็นตัวอย่างอันดีงามแก่สังคมและประเทศชาติสืบไป โดยการมอบเป็นทุนการศึกษาและใบประกาศเกียรติคุณ”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของวัดอย่างไรบ้าง

“วัดกำหนดกลยุทธ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์(อย่างไม่เป็นรูปแบบ) มีกลุ่มเป้าหมายที่โรงเรียนเขตอำเภอไชโย ต้องได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ ส่งเสริมให้มีความรู้ทั้งทางโลก และศาสนา เสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีความรู้คู่คุณธรรม”

(4) ด้านการเผยแผ่

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“การปฏิบัติหน้าที่ด้านการเผยแผ่นั้น พระสงฆ์ที่ทำการเผยแผ่จะต้องเป็นผู้ที่มีความบริสุทธิ์ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักพระธรรมวินัย ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาและสถานการณ์โลก เรียกว่ารู้เท่าทันโลกอย่างถ่องแท้ เข้าใจจิตคน จะเป็นการประกาศพระศาสนาให้กระจ่างไปได้ผล คือศรัทธา เมื่อประชาชนเกิดความศรัทธาแล้ว การพัฒนาศาสนาย่อมมีได้ การเผยแผ่ที่มีหลักเช่นนี้ จะส่งผลต่อการพัฒนาวัด”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการเผยแผ่ในวัดอย่างไร มีการประเมินผลด้านการเผยแผ่ได้ผลมากน้อยอย่างไร

“การเผยแผ่ที่ปลูกฝังศรัทธาให้เกิดขึ้นต้องบริหารจัดการตั้งแต่ การแต่งกายของพระสงฆ์ ต้องเป็นปริมณฑล มีอาจารย์ธรรมะวาง จัดสถานที่สำหรับการฟังธรรมให้ร่มรื่นเหมาะสมเป็นสัดส่วนจะช่วยให้บรรยากาศในการฟังดีขึ้น วัดจัดการฟังธรรมทุกวันพระโดยให้พระสงฆ์ในวัดเป็นผู้รับผิดชอบ วัดมีรูปแบบการเผยแผ่ทั้งเชิงรุก คือมีการแสดงธรรมแก่นักเรียนและข้าราชการครูทุกวันศุกร์ ฯ และเชิงรับ คือ แสดงธรรมที่วัดทุกวันพระ”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ที่พบจากการปฏิบัติในปัจจุบันเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไรผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ที่พบ คือประชาชนที่เข้าวัดทำบุญส่วนมากจะเดินทางกลับหรือไปทำงานต่อไม่มีเวลาที่จะฟังธรรม ประชาชนส่วนน้อยที่มีเวลาในการฟังธรรม ทำให้การเผยแผ่เป็นไปได้ไม่ทั่วถึง วิธีการแก้ไข วัดจะเปิดเทศธรรมตลอดเวลา วัดจัดหาหนังสือธรรมเพื่อบริการประชาชน ผลที่ได้รับ ประชาชนให้ความสนใจมากขึ้น สังเกตได้จากวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีประชาชนเดินทางมาประกอบกิจกรรมมากขึ้น”

วัดดำเนินการโครงการการเผยแผ่ในด้านใดบ้าง

“วัดดำเนินการเผยแผ่ ด้วยการส่งพระสงฆ์เข้าไปสอนธรรมตามสถานศึกษา ทั้งโรงเรียน วิทยาลัย สถานบันการศึกษาต่างๆ จัดกิจกรรมนำเยาวชนเข้าสู่วัดให้นักเรียน โดยการให้เด็กทำบุญ ฟังธรรม ทุกวันพระเป็นประจำตลอดปี บรรยายธรรมในงานพระธรรมทูตคณะสงฆ์อำเภอให้แก่ คณะครู นักเรียน นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอ”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“ด้านบุคลากรวัดส่งเสริมพระสงฆ์ทุกรูป ผ่านการระบบการศึกษาให้มีความชำนาญด้านการเผยแผ่ และเข้ารับการอบรมตาม โครงการที่คณะสงฆ์และทางราชการจัด”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแผ่ของวัดอย่างไรบ้าง

“วัดดำเนินการกลยุทธ์ด้านการเผยแผ่ เชิงรุก คือส่งพระสงฆ์เข้าไปบรรยายธรรมในสถานศึกษา หน่วยงานราชการ วัดพัฒนาบุคลากรด้านการเผยแผ่ให้มีคุณภาพ ภูมิปัญญา ภูมิธรรม สั่งสอนคนได้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง กลยุทธ์ด้านการนำเสนอ พัฒนาสื่อและเทคนิค ให้ก้าวทันยุค”

(5) ด้านสาธารณูปการ

งานด้านสาธารณูปการที่มีผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“งานสาธารณูปการที่มีผลต่อการพัฒนาวัด คือ การก่อสร้างอาคารสถานที่ที่จำเป็น เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ กุฏิสงฆ์ ห้องน้ำ ห้องสุขา โรงเรียนพระปริยัติธรรม ถนนทางเดินเท้า การจัดสวนจัดบริเวณให้ร่มรื่นสวยงาม ตามความจำเป็นสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ควรจัดให้มีขึ้นในวัด การบูรณะซ่อมแซม อาคารสถานที่สิ่งก่อสร้างที่มีอยู่แล้วแต่เกิดการชำรุดทรุดโทรมไป ทำการบูรณะซ่อมแซมให้ดูดี และใช้การได้อยู่เสมอ วัดที่เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ควรจัดสถานที่พัก บริเวณที่สักการะควรให้สะอาด ภูมิทัศน์รอบบริเวณให้สะอาดตา ร่มรื่น สถานที่จอดรถประชาชนต้องได้รับความสะดวก มีน้ำดื่มไว้บริการ มีการจัดเจ้าหน้าที่ไว้ประจำสำหรับอำนวยความสะดวกตลอดถึงห้องน้ำห้องส้วม”

วิธีการวางแผนงานด้านสาธารณูปการในวัดเป็นอย่างไรการดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“วัดมีการจัดผังเขตพื้นที่ วางแผนการบูรณะก่อสร้าง มีแบบแปลนสิ่งก่อสร้างต่างๆ ที่จะสร้าง จัดไว้เป็นสัดส่วนอย่างเหมาะสมสวยงาม มีการจัดตั้งงบประมาณการบูรณะและก่อสร้าง วัดจัดสัดส่วนตามเขตพุทธาวาส สังฆาวาส ลานแสดงธรรม ศาลาการเปรียญ มีแบบแผน”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบคืออะไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบคือ การประสานงานต่อระหว่างเจ้าอาวาสรูปเก่ากับรูปใหม่ทัศนคติที่แตกต่างมีการวางแผนการพัฒนาวัดต่างกัน ทำให้การพัฒนาลำบากต้องใช้งบประมาณมากกว่าที่ควรจะเป็น สิ่งก่อสร้างเดิมทรุดโทรมลงมากไม่ได้มาตรฐานต้องรื้อแล้วสร้างใหม่ วิธีการแก้ไข จัดวางผังวัดโดยผู้เชี่ยวชาญ การบูรณะและการก่อสร้างมีแบบ แปลนทั้งศิลปะ ระดมทุนทรัพย์ดำเนินการตามกำลังด้วยการประชาสัมพันธ์ ผลที่ได้รับ วัดมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามผังวัด บูรณะและก่อสร้างจากสิ่งที่เป็น”

วัดดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณูปการอย่างไร

“งบประมาณด้านแผนการพัฒนาด้านศาสนบริการ มีกิจกรรมในการบำรุงรักษาบริเวณ งบประมาณด้านแผนการพัฒนากุฏิสงฆ์ งบประมาณด้านแผนการก่อสร้าง”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณูปการของวัดอย่างไรบ้าง

“วัดมีกลยุทธ์ เป็นสถานที่พักผ่อนของประชาชน สักส่วนการแบ่งเขตของวัดต้องได้รับการดูแลและสะอาด การก่อสร้างต้องเพียงพอตามความจำเป็นและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

(6) ด้านสาธารณสงเคราะห์

งานด้านสาธารณสงเคราะห์มีความจำเป็นต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“การสาธารณสงเคราะห์ย่อมมีผลต่อการพัฒนาวัด ด้วยว่าหลักการสงเคราะห์เป็นหลักในการยึดเหนี่ยวจิตใจคนได้ เมื่อคนได้รับการสงเคราะห์เขาจะยอมเห็นคุณค่าและเกิดความศรัทธาขึ้น การจะพัฒนาอะไร ในภายภาคหน้าก็ย่อมได้รับความร่วมมือตามกำลังความสามารถของเขาคิดจะทำได้และเป็นภาพตัวอย่างในการทำงานเพื่อสังคม”

วัดมีวิธีการปฏิบัติงานด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“วัดมีหลักการปฏิบัติงานด้านสาธารณสงเคราะห์ เป็นผู้ให้ทั้งคำแนะนำ ปรึกษาให้ความช่วยเหลือแก่ภาคส่วนที่มีความประสงค์ให้ช่วย ตามกำลังความสามารถทั้งด้านงบประมาณ และการแนะนำ การประสาน การดำเนินการตามหลักการแผนงานได้รับผลตอบรับเป็นอย่างดี ประชาชน ทุกภาคส่วนได้รับการช่วยเหลือและบรรเทาทุกข์ได้ตามสมควร ถึงแม้จะช่วยเหลือไม่ได้เต็มที่หรือไม่มาก แต่ก็เป็นการแสดงออกถึงความมีน้ำใจ เออาทร มีการสงเคราะห์กัน”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณสงเคราะห์ที่พบเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณะสงเคราะห์นั้น คือ กำลังความสามารถและวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดทั้งงบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด จึงไม่สามารถสงเคราะห์ได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอใช้วิธีการแก้ไข โดยการประกาศหรือให้ผู้นำหมู่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เทศบาล อบต.ช่วยในการประสานงาน สัมภาษณ์ครอบครัวยากจนขัดสน และได้รับความเดือนร้อนจริงๆ เพื่อให้มารับการ

ช่วยเหลือ ผลที่ได้รับ คือ ประชาชนที่เดือนร้อน ได้รับการช่วยเหลืออย่างจริง ทั้งจากวัดและการระดมทุนในภาคส่วนอื่นๆ”

วัดดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร

“โครงการจัดหาทุนเพื่อดำเนินการก่อสร้างป้อมยามตำรวจ โครงการจัดการป้องกันอุทกภัยให้แก่หมู่บ้านร่วมกับพระสงฆ์สามเณร ประชาชน นักเรียน นักศึกษา เพื่อทำคันกั้นน้ำป้องกันน้ำท่วม ประสานงานและให้ความร่วมมือกับชาวบ้านวัดไชยภูมิ วัดมหานาม วัดมะขาม วัดประทุมคงคาราม จัดทำคันกั้นน้ำตลอดแนวฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันออก เป็นระยะทาง 7 กิโลเมตร โดยสนับสนุนด้านงบประมาณ ดำเนินการและประสานงานกับทุกภาคส่วน ในเขตจังหวัดอ่างทองและจังหวัดอื่นๆ เพื่อจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภคแจกจ่ายให้แก่ราษฎรที่ประสบอุทกภัยในเขตอำเภอไชโย อำเภอเมืองอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ค่าใช้จ่าย 500,000 บาท เป็นผู้ประสานกับคุณนิภา วงศ์สริยวัฒนา เพื่อขอรับบริจาคที่ดินและบริจาคเงินในการก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอไชโย เป็นจำนวนเงิน 16,000,000 บาท จัดตั้งศูนย์ฝึกกีฬาว่ายน้ำสำหรับความพิการ ในโครงการร่วมของหน่วยงานราชการ”

มีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดอย่างไรบ้าง

“กลยุทธ์พิจารณาจากกลุ่มบุคลากรที่เดือดร้อน”

4. พระครูพัฒนาวรานุกสิฐ (วีรชัย) ฉายา อิทธิเตโช นามสกุล ช่วยประดิษฐ์ อายุ 42 พรรษา 22 ที่อยู่ วัดเขาบวช เจ้าอาวาสวัดราษฎร์ รายละเอียดของการสัมภาษณ์ดังนี้

(1) ด้านการปกครอง

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการปกครองที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“ควรจะยึดหลักของพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎมหาเถรสมาคม และระเบียบการที่ต่างๆ ที่เจ้าคณะเหนือตนประกาศ จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาทั้งพระสงฆ์ ศาสนสถาน ศาสนธรรม”

ท่านใช้วิธีการปกครองอย่างไร

“นอกจากกฎหมายมหาเถรสมาคม กฎหมายแล้ว จะใช้หลักของพระธรรมวินัยเป็นระเบียบปฏิบัติร่วมกัน”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดความเรียบร้อย

“พระสงฆ์ที่เข้ามาอุปสมบทใหม่ยังไม่เข้าใจพระธรรมวินัยจำเป็นต้องใช้เวลาในการปรับตัวตามหลักวินัย วิธีการแก้ไข ให้อบรมหลังการทำวัตร ระยะเวลาเริ่มที่จะมีความเข้าใจดีและปรับตัว เข้ากับหมู่คณะได้จะมีการปรับเปลี่ยนบ้าง โดยเฉพาะพระสงฆ์ที่บวชน้อยวัน จะให้เข้ามารับการอบรมโดยตรง”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“วัดมีพระเพียงไม่กี่รูป จะไม่มีโครงการที่จัดทำขึ้นเองส่วนมากจะให้พระสงฆ์ศึกษาตามหนังสือ นานๆ จะมีการเข้ารับการอบรมสักครั้งจากที่คณะสงฆ์หรือหน่วยงานราชการจัดขึ้น”

มีการจัดทำทำเนียบบุคลากร สมุดเชินเยี่ยม บัญชีครุภัณฑ์ ลหุภัณฑ์ ประวัตินักหรือไม

“มีการทำประวัติพระที่อยู่ในวัด และบัญชีการยืมของวัด รายรับรายจ่ายและยอดเงินของวัด”

มีการจัดสถานที่แบ่งเขตวัดและมีการบริการให้แก่ประชาชนที่เข้ามาพักในวัดหรือไม่

“มีการแบ่งเขต เป็น เขตพุทธาวาส สังฆาวาส เขตสาธารณสงเคราะห์ สำหรับประชาชนที่เข้ามาพักจะจัดที่พักในที่ศาลาอเนกประสงค์”

(2) ด้านการศึกษา

การศึกษาที่มีความสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“เมื่อพระสงฆ์มีความรู้และความสามารถที่สั่งสอนประชาชนได้ ความศรัทธาที่ได้รับ หมายถึง ความเจริญแห่งพระศาสนา และความเจริญนี้จะส่งผลให้วัดเจริญไปด้วย”

วัดมีการส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรในรูปแบบอย่างไร ปัญหาและอุปสรรคต่อการศึกษาของวัดที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนระบบนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ และส่งผลให้การศึกษาดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย

“ในวัดนี้ช่วงเช้าพระภิกษุจะมีพระที่เข้ามาบวชใหม่เพียง 1-2 รูป ที่วัดไม่มีการจัดการเรียนการสอน รูปแบบที่วัดจัดจะเป็นการสอนปากต่อปาก หรือที่ภาษาพระเรียกว่า มุขปาฐะ (การจัดการเรียนการสอนตามอรรถาธิบาย) ปัญหาและอุปสรรค คือ พระที่สอนอายุมาก ไม่ชำนาญต่อการสอนวิธีการแก้ไข ส่งพระไปเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรที่คณะสงฆ์อำเภอจัดพระสงฆ์ที่มีความรู้ในพระธรรมวินัยและสามารถปฏิบัติได้ควรแก่สมณวิสัย”

มีการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการจัดการศึกษาในอนาคตอย่างไร

“วัดยังไม่มีกลยุทธ์ด้านการศึกษาของตนเอง ด้วยเหตุที่ว่าวัดนี้เป็นชุมชนเล็กผู้เข้ามาบวชน้อยบางปี มีเพียง 2 รูป เท่านั้น จะอาศัยการอบรมตามหลักสูตรที่คณะสงฆ์อำเภอจัด”

(3) ศึกษาสงเคราะห์

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาสงเคราะห์มีผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเยาวชนด้วยการศึกษา หรือช่วยเหลือในด้านทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษาจะเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กได้เรียนรู้ เมื่อเราช่วยเหลือเด็กเหล่านี้แล้วพ่อแม่ของเด็กก็เป็นผู้ทำนุบำรุงวัดอยู่แล้ว จะเป็นการแบ่งปันพึ่งพาอาศัยกันตามกำลัง”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ในวัดอย่างไร

“วัดจัดตั้งทุนสงเคราะห์นักเรียนระดับประถม แจกทุนการศึกษาปีละ 1 ครั้ง ระดับประถม นอกจากนี้ยังบริจาคเป็นค่าอาหารกลางวัน อุปกรณ์การศึกษาเด็ก”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบมีวิธีการแก้ไขอย่างไรผลที่ได้รับเป็นอย่างไรมีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการศึกษาสงเคราะห์

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบ คือการขาดงบประมาณ หรือมีงบประมาณน้อย แจกทุนให้เด็กที่เรียนดีแต่ยากจนไม่ครบไม่ได้แก้ไขอะไร จะให้ตามกำลังที่มี วัดดำเนินการโครงการการศึกษาสงเคราะห์ในด้านใดบ้าง

“วัดไม่ได้จัดทำโครงการอะไรนอกจากการบริจาคตามที่บอกมาแล้ว แต่จะมีการเข้าไปสอนหนังสือให้แก่เด็ก”

(4) ด้านการเผยแผ่

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“การเผยแผ่เป็นงานหลักที่พระต้องทำ การแสดงหลักธรรมคำสอนทางศาสนาถือว่าเป็นการประกาศความจริงที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาชีวิต เมื่อประชาชนเกิดความศรัทธา ก็คือศรัทธาในพระสงฆ์ และวัดจะได้รับการบำรุงรักษาเป็นผลมาจากการเผยแผ่ตัวเอง”

ท่านมีวิธีการบริหารจัดการด้านการเผยแผ่ในวัดอย่างไร มีการประเมินผลด้านการเผยแผ่ได้ผลมากน้อยอย่างไร

“การบริหารด้านการเผยแผ่ วัดจัดการแสดงธรรมทุกวันพระในพรรษา และวันสำคัญทางศาสนา”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ที่พบจากการปฏิบัติในปัจจุบันเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ของวัด มาจากจำนวนพระสงฆ์ที่มีน้อย และการขาดงบประมาณ จะดำเนินการไปตามเท่าที่จัดได้”

วัดดำเนินการโครงการการเผยแผ่ในด้านใดบ้าง

“นอกจากกิจกรรมตามที่กล่าวมาไม่มีโครงการใดๆ”

ท่านมีการพัฒนาบุคลากรเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไรบ้าง

“เนื่องจากจำนวนพระที่มีน้อยจึงไม่ได้จัดการพัฒนาบุคลากร แต่จะส่งพระเข้าอบรมตามที่คณะสงฆ์ และทางราชการจัด เป็นบางครั้ง”

(5) ด้านสาธารณูปการ

งานด้านสาธารณูปการมีส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“การซ่อมบำรุง และ สร้างเสนาสนะให้เพียงพอต่อการใช้สอย และการให้ประชาชนบำเพ็ญกุศล เมื่อเขาได้อาศัยวัด ทั้งบ้านและวัดก็จะพึ่งพาอาศัยกัน”

วิธีการวางแผนงานด้านสาธารณูปการในวัดเป็นอย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมากน้อยอย่างไร

“การจะซ่อมบำรุง หรือก่อสร้างเสนาสนะในวัดจะมีการจัดการประชุมกรรมการ จัดหางบประมาณ และค่อยสร้างฯ อาจใช้เวลาานหลายปี”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบคืออะไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไรผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“สำหรับวัดที่เป็นหมู่บ้านเล็กแล้ว งบประมาณคืออุปสรรคที่สำคัญวัดจะค่อยสร้างไปเรื่อยๆตามจำนวนเงินที่มี”

วัดได้รับงบประมาณจากที่ใดบ้าง

“จากการบริจาคของประชาชนเท่านั้น”

(6) ด้านสาธารณสงเคราะห์

งานด้านสาธารณสงเคราะห์มีความจำเป็นต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“เป็นการผลักดันช่วยเหลือ เมื่อมีการแบ่งปันความช่วยเหลือต่อกันวัดก็จะได้รับการช่วยเหลือตอบแทนกลับมา”

**วัดมีวิธีการปฏิบัติงานด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร การดำเนินการตามแผนงานได้รับผลมาก
น้อยอย่างไร**

“ในส่วนของวัดส่วนมากจะเป็นการให้ความสะดวกในเรื่องสถานที่ในการจัดประชุม งานกิน
เลี้ยงในหมู่บ้าน ฯ”

**ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณสงเคราะห์ที่พบเป็นอย่างไร ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับ
เป็นอย่างไร**

“ไม่มีงบประมาณที่จะมาจัดทำกรสาธารณสงเคราะห์”

5. นายเดชา นามสกุล ก่อเกิด อายุ 48 ปี นักวิชาการศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
อ่างทอง รายละเอียดของการสัมภาษณ์ ดังนี้

(1) ด้านการปกครอง

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการปกครองของเจ้าอาวาสที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“เจ้าอาวาสควรมีความเข้าใจในหน้าที่ มีกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ศรัทธาบริวารมีทั้งใน
วัดและชุมชน ศึกษาความต้องการของสมาชิกในวัดและประชาชน มีความเป็นธรรมในการบริหาร
ปกครองเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นและทำงานตามความสามารถได้เต็มที่
ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายงานได้เต็มความสามารถ”

เจ้าอาวาสวัดควรวิธีการปกครองอย่างไร

“เจ้าอาวาสวัดควรปกครองตามพระราชบัญญัติ และบัญชาของมหาเถรสมาคม ตลอดถึงมี
การวางแผนจัดประชุมและมอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาตลอดจนติดตามงานที่ได้มอบหมาย
ไปแล้วเป็นระยะและต่อเนื่อง”

**จากประสบการณ์ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกับพระสงฆ์ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบ ใช้
วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผล
ให้เกิดความเรียบร้อย**

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการปกครองที่พบ ส่วนมากจะเป็นการบริหารจัดการวัดด้าน
เอกสารสำคัญของวัด การวางแผนด้านบุคลากร วิธีการแก้ไข ถวายเป็นความรู้โดยให้ข้อคิดเห็นพร้อม
นำระเบียบ กฎหมายและแนวทางการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง พร้อมยกตัวอย่างประสบการณ์จาก
วัดอื่นประกอบ ตลอดจนให้นำเรื่องขอคำปรึกษากับเจ้าคณะผู้ปกครองเหนือตนผลที่ได้รับเจ้า
อาวาสรับทราบ และปฏิบัติตามกฎ ระเบียบได้ดีเป็นไปตามวัตถุประสงค์”

**คณะสงฆ์ควรมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดในรูปแบบ
วิธีการอย่างไร**

“คณะสงฆ์ควรมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัด
ในรูปแบบและวิธีการดังนี้ ควรมีการประชุม พบปะกันเป็นระยะ เพื่อแก้ปัญหาได้ทันที
สนับสนุนและให้กำลังใจต่อผู้ได้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อทั้งทางโลกและทางธรรม
เพื่อนำความรู้ ที่ได้มาพัฒนาวัด”

(2) ด้านการศึกษา

การศึกษามีความสำคัญและส่งผลต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“การศึกษาจะเป็นบ่อเกิดแห่งการประพฤติปฏิบัติ และปฏิเวธ สิ่งเหล่านี้จะยังความศรัทธา มาสู่ประชาชน พระสงฆ์สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติต่อตนเองและบุคลากรในวัดและพระสงฆ์ที่ เข้ามา บวชใหม่ สามารถนำไปจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้เกิดผลดีต่อวัดโดยตรง”

เจ้าอาวาสควรส่งเสริมและจัดการศึกษาสำหรับบุคลากรในรูปแบบอย่างไร ปัญหาและอุปสรรคต่อ การศึกษาของวัดที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการปรับเปลี่ยนระบบนั้น อย่างไรบ้างหรือไม่ และส่งผลให้การศึกษาดำเนินไปได้ด้วยความเรียบร้อย

“เจ้าอาวาสควรตั้งสำนักเรียนหรือเป็นเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานการศึกษาอื่น เพื่อส่งเสริม ให้บุคลากรในวัดได้มีโอกาสพัฒนาตนเองและเข้าศึกษาต่อที่สูงขึ้น ปัญหาและอุปสรรคที่พบได้แก่ จำนวนบุคลากรในวัดมีจำนวนน้อย ตลอดถึงเจ้าอาวาสไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาเท่าที่ควร งบประมาณในการสนับสนุนไม่ให้เกิดการศึกษาต่อจำเป็นต้องหาปัจจัยด้วยตนเอง วิธีการแก้ไขภาคคณะ สงฆ์ และภาครัฐต้องให้ความสำคัญและนำระบบการศึกษาของพระสงฆ์เข้าสู่แผนงานภาครัฐ คณะ สงฆ์เองต้องจัดทำกลยุทธ์ร่วมในภาพของคณะสงฆ์เพื่อระดมงบประมาณเฉพาะด้าน”

การกำหนดกลยุทธ์สำหรับการศึกษาในอนาคตควรเป็นอย่างไร

“จัดตั้งทุนและสวัสดิการให้แก่พระสงฆ์ที่เข้าศึกษาต่อ”

(3) ศึกษาสงเคราะห์

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของเจ้าอาวาสมีผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“เจ้าอาวาสต้องมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาและให้การสนับสนุนต่อเนื่องและจริงจัง อาจทำ ได้โดยรูปแบบ เป็นสถานศึกษาสงเคราะห์ มูลนิธิ”

เจ้าอาวาสควรบริหารจัดการด้านการศึกษาสงเคราะห์ในวัดอย่างไร

“สนับสนุนด้าน วิชาการ ทุน อุปกรณ์การศึกษา ให้ความสำคัญต่อการศึกษาทุกระดับชั้น”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

“ปัญหาและอุปสรรคด้านการศึกษาสงเคราะห์ที่พบ เจ้าอาวาสไม่มีความพร้อมในด้านการ จัดการบริหารด้านสถานที่ อุปกรณ์ มีวิธีการแก้ไขจัดการอบรมหรือสนับสนุนให้วัดมีความพร้อม

เข้ารับการอบรม ประชุม หรือศึกษาดูงานวัดที่จัดดำเนินการศึกษาสงเคราะห์ที่ประสบผลสำเร็จ และ คณะสงฆ์ในระดับผู้บังคับบัญชาควรให้ความสำคัญในการกำหนดนโยบายการทำงานที่สนับสนุน เจ้าอาวาส”

การกำหนดกลยุทธ์ด้านการศึกษาสงเคราะห์ของวัดควรเป็นอย่างไร

“กลยุทธ์ด้านนโยบายที่สนับสนุนวัดที่มีความพร้อม กลยุทธ์ด้านการบูรณาการกับ สถานศึกษา ด้านการจัดตั้งกองทุนหรือมูลนิธิเพื่อการศึกษาสงเคราะห์โดยตรง และต่อเนื่อง”

(4) ด้านการเผยแผ่

การปฏิบัติหน้าที่ด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรเป็นอย่างไร

“ควรมีการกำหนดนโยบาย รูปแบบและการจัดการที่ชัดเจน และการได้รับการสนับสนุน จากทุกภาคส่วน”

รูปแบบการเผยแผ่ของวัดที่พบส่วนมากเป็นอย่างไร และควรที่จะปรับปรุงในส่วนใดที่เกิด ประโยชน์มากที่สุด

“การเผยแผ่ด้านการแสดงธรรม การปาฐกถา ควรจะปรับปรุงการเผยแผ่ให้มีความ หลากหลาย มีการจัดสรรตั้งงบประมาณให้เพียงพอ สำรวจความคิดเห็นของประชาชนเพื่อสนอง ความต้องการ ได้อย่างตรงเป้าหมาย”

ปัญหาและอุปสรรคด้านการเผยแผ่ที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไร ผลที่ได้รับเป็นอย่างไร มีการ ปรับเปลี่ยนวิธีการนั้นอย่างไรบ้างหรือไม่ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาการเผยแผ่พระพุทธศาสนา

“วัดขาดบุคลากรผู้ที่มีความรู้ความชำนาญ และงบประมาณ การแก้ไข สนับสนุนให้บุคลากรใน วัดเข้ารับการศึกษ หรือหาบุคลากรจากแหล่งอื่นมาส่งเสริมสนับสนุน จัดตั้งงบประมาณประจำปี และจัดหาทุนด้านการเผยแผ่ วัดจะเป็นศูนย์กลางการเผยแผ่ที่ดี มีคุณภาพ”

ควรมีการพัฒนาบุคลากรเพิ่มเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการเผยแผ่ที่ส่งผลต่อการพัฒนาวัด อย่างไรบ้าง

“คัดเลือกบุคลากรในวัดที่สนใจให้ความรู้ในรูปแบบที่หลากหลาย เข้ารับการอบรมการเผยแผ่ร่วมกับวัดที่จัดเป็นประจำ ศึกษาดูงานวัดที่จัดกิจกรรมด้านการเผยแผ่”

วัดควรมีการกำหนดกลยุทธ์ด้านการเผยแผ่อย่างไร

“วัดควรกำหนดนโยบายที่ให้การสนับสนุนพิเศษในการการเผยแผ่พร้อมจัดตั้งเป็นศูนย์เผยแผ่ในวัด”

(5) ด้านสาธารณูปการ

งานด้านสาธารณูปการมีส่งผลต่อการพัฒนาวัดควรวางแผนอย่างไร

“วัดควรดำเนินการวางแผนระบบต่างๆ ทั้งเขตพื้นที่ รูปแบบการก่อสร้างศิลปะ คำนึงถึงความจำเป็นต่อการใช้สอย สร้างในสิ่งที่เป็นประโยชน์จริงๆ”

วิธีการวางแผนงานด้านสาธารณูปการในวัดควรเป็นอย่างไรการดำเนินการตามแผนงานได้รับผลผลมากน้อยอย่างไร

“วัดควรดำเนินการศึกษาปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น วัดต้องทราบถึงความจำเป็นเร่งด่วนปัญหาใดควรแก้ไขก่อนหลัง”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณูปการที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไรผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“เจ้าอาวาสไม่ศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้น ขาดผู้ชำนาญการวางแผน วัดขาดงบประมาณสนับสนุน วิธีแก้ไข วัดต้องวางแผนการด้านสาธารณูปการโดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมทั้งที่สนับสนุน และเป็นอุปสรรคศึกษาถึงความจำเป็นดำเนินการตามแผนงาน”

การกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณูปการของวัดควรเป็นอย่างไร

“วัดควรวางแผนกำหนดเป้าหมายตามความเร่งด่วน”

(6) ด้านสาธารณสงเคราะห์

งานด้านสาธารณสงเคราะห์มีความจำเป็นต่อการพัฒนาวัดอย่างไร

“วัดเป็นสถานที่ให้การสงเคราะห์ประชาชนในทุกๆ ด้าน เพื่อพุทธศาสนิกชนได้รับการสงเคราะห์จากวัดแล้วจะส่งผลถึงการกลับมาพัฒนาวัดที่ดีได้อีก”

วัดมีวิธีการปฏิบัติงานด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร

“วัดศึกษาถึงความพร้อมและความต้องการของประชาชนให้การสงเคราะห์ โดยคำนึงถึงปัจจัยพื้นฐาน มีการให้สถานที่สร้างถังน้ำประปา อบต. สร้างถนน อำนวยความสะดวกด้านสถานที่และด้านปัจจัยต่างๆ ที่ขาด”

ปัญหาและอุปสรรคด้านสาธารณสงเคราะห์ที่พบ ใช้วิธีการแก้ไขอย่างไรผลที่ได้รับเป็นอย่างไร

“วัดขาดปัจจัย (งบประมาณ) ในการสนับสนุน”

วัดควรดำเนินการโครงการ งบประมาณด้านสาธารณสงเคราะห์อย่างไร

“วัดควรศึกษาถึงความต้องการที่ไม่ทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น ประมาณการค่าใช้จ่ายประจำให้การสงเคราะห์ตามความจำเป็น”

การกำหนดกลยุทธ์ด้านการสาธารณสงเคราะห์ของวัดควรเป็นอย่างไร

“วัดควรจัดทำโครงการ กำหนดแบบแผน การประชาสัมพันธ์ ระดมทุน”

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	พระมหาบัญชาพงศ์ บรรพบุรุษ
วัน เดือน ปีเกิด	18 มีนาคม 2515
สถานที่เกิด	จังหวัดอ่างทอง
สถานที่อยู่	วัดโพธิ์ราษฎร์ ตำบลบางเจ้าฉ่า อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2549	ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ.2552	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา